

Else Marie Mortensen (S):

Det kan godt være, at det for nogen fortaber sig lidt i fortidens tåger, men det er stadig væk for os en kendsgerning, at det er Socialdemokratiets fortjeneste, at vi fik opbygget det velfærdssamfund, vi kender i dag. Der er tale om en velfærdsmodel, som er blevet udviklet igennem mange årtier, og som det ikke er lykkedes at afvikle, selv om det unægtelig virkede, som om nogen i løbet af 1980'erne gjorde sig umage i den retning.

Der er mange undersøgelser, der har bekræftet, at danskerne sætter pris på velfærden og er villige til at betale prisen for den. Det danske samfund er en stor, sammensat, organisk, levende og kompleks størrelse, og det betyder – fordi det er det, vi vil – at der er tale om stadige forandringer hen imod det, vi til enhver tid anser for at være bedre. Hver gang vi ændrer noget, sætter vi en proces i gang, som indvirker på mange andre områder.

Jeg tror ikke, der er nogen voksen borger i Danmark, som kan sige sig fri for at have været enten svag, handicappet eller syg i kortere perioder af livet. Vi har til gengæld ikke alle sammen prøvet at være ældre, men vi har til gengæld garanti for at prøve det, hvis vi i øvrigt lever længe nok.

Selv om jeg nu får det til at lyde alment, forstået på den måde at det her vedkommer os alle sammen, så finder jeg alligevel, at det er lidt vigtigt at afgrænse, hvem og hvor mange vi snakker om i dag. Jeg mener heldigvis ikke, det er frygtelig mange.

På såvel socialministerens som sundhedsministerens område er det temmelig indlysende, at det lykkeligvis drejer sig om et lille udsnit af de ældre, de svage, de handicappede og de syge, fordi langt den overvejende del af vores ældre er økonomisk, socialt, bolig-mæssigt og helbreds-mæssigt selvhjulpne med de generelle velfærdsløsninger, vi har.

De fleste handicappede lever et værdigt liv med den kompensation, de nu ønsker at benytte sig af, som er valgt ud af de muligheder, vi i fællesskab stiller til deres rådighed. De allerfleste får den behandling, pleje og omsorg, når de er syge, som de har behov for både akut og på lang sigt.

Hvad så med dem, der ikke hører med blandt de allerfleste? Det er dem, vi har et helt specielt ansvar for. Det er dem, som statsministeren – det nævnte han i sin åbningsredegørelse – lagde helt særlig vægt på, vi skal tage hånd om. Det er

dem, som virkelig mange af socialministerens initiativer, som hun også har redegjort for, retter sig imod. Det er deres behov for behandling, vi arbejder for at opfylde, når vi bestræber os på at få nedbragt ventelisterne.

Når vi konfronteres med enkeltsager, hvor ting bliver forsømt, bliver vi berørte af det, og jeg havde nær sagt: Heldigvis. For det er desværre en kendsgerning, at der sker forsømmelser, og at nogle ting tager for lang tid.

Spørgsmålet er for mig, om de alvorligste af dagens problemer kan klares med retsgarantier alene eller med omprioriteringer. Hvis man betragter ensomhed, utryghed og mangel på selvfølelse blandt nogle af de svageste i Danmark som alvorlige problemer, og det gør vi, er det temmelig indlysende, at der skal noget andet og mere til.

Lad mig komme med nogle eksempler:

Det er helt galt, at vi ser et stort antal ældre blive dødfundne, og det er en kendsgerning, at de er gået ind i døden i ensomhed. Jeg mener, at det sidste tal, jeg hørte, var omkring 6-700 af den type dødfundne om året.

Det er helt galt, at der stadig væk er handicappede, der på trods af pension, moderne hjælpemidler og nødvendig hjælp ikke føler, de lever et meningsfyldt liv. Det er fordi, vi ikke har været gode nok til at opdyrke muligheder for uddannelse og beskyttet beskæftigelse til folk med handicap, og så har vi i øvrigt forsømt at tage hensyn til f.eks. bevægelseshæmmede i den fysiske indretning af vores byer.

Det er også helt galt, at det ikke har været muligt på trods af flere års politisk opprioritering og tilførsel af ressourcer at få nedbragt ventelisterne til behandling for nogle af de sygdomme og lidelser, som virkelig har store helbreds-mæssige og menneskelige omkostninger for dem, det berører.

Som sagt er det kun eksempler. Alle ordførerne i dag har formentlig eksempler på noget, der kan gøres bedre nogle steder, hvor der har fundet svigt sted.

En lang række af de opgaver, som vi taler om i dag, udføres i den kommunale verden. Vi har støttet, og vi støtter, at opgaverne bliver løst tæt på borgerne med en høj grad af medindflydelse. Alligevel må vi fra centralt hold hele tiden være opmærksomme på, om der er forhold, der kan gøres bedre, om der er nogle områder, hvor der er behov for nytænkning.

De initiativer – socialministeren har været inde på mange af dem – som er iværksat bl.a. på